

Z. Neka su A, B, C iskazne formule i $\Sigma = \{(A \rightarrow B), (B \rightarrow C)\}$. Na osnovu dokaza $A_1 = A, A_2 = (A \rightarrow B) \in \Sigma, A_3 = B$ (MP 1,2), $A_4 = (B \rightarrow C) \in \Sigma, A_5 = C$ za $\Sigma, A \vdash C$ napisati dokaz za $\Sigma \vdash A \rightarrow C$. Ne pozivati se na teoremu dedukcije i izvedena pravila.

Rj. Uočimo da je ovde u pitanju dokaz teoreme dedukcije za specijalan slučaj. Naime, na osnovu dokaza (koji je dat) za $\Sigma, A \vdash C$ treba da napravimo dokaz za $\Sigma \vdash A \rightarrow C$. Kao u dokazu teoreme dedukcije dokazaćemo $\Sigma \vdash A \rightarrow A_i$ redom za $i = 1, 2, 3, 4, 5$. Uočimo da je $A_5 = C$ i to je ono što nam treba, ostali dokazi su samo pomoćni.

Za $i = 3$ kao je $A_3 = B$, dobija se po (MP A_1, A_2) i $B_1 = (A \rightarrow B) \in \Sigma$ (potrebni dokaz) to možemo preskočiti slučajeve $i = 1, 2$.

Za $i = 4$ je $A_4 = (B \rightarrow C) \in \Sigma$ pa je dokaz za $\Sigma \vdash A \rightarrow A_4$ sledeći niz formula: $B_2 = (B \rightarrow C) \in \Sigma, B_3 = (B \rightarrow C) \rightarrow (A \rightarrow (B \rightarrow C)) \in T_1, B_4 = A \rightarrow (B \rightarrow C)$ (MP 2,3).

Za $i = 5$ je $A_5 = C$, dobija se po (MP A_3, A_4) pa je dokaz za $\Sigma \vdash A \rightarrow A_5$ sledeći niz formula: $B_1, \dots, B_5 = (A \rightarrow (B \rightarrow C)) \rightarrow ((A \rightarrow B) \rightarrow (A \rightarrow C)) \in T_2, B_6 = (A \rightarrow B) \rightarrow (A \rightarrow C)$ (MP B_4, B_5), $B_7 = A \rightarrow C$ (MP B_1, B_6).

Dakle, traženi dokaz za $\Sigma \vdash A \rightarrow C$ je niz formula: $B_1 = (A \rightarrow B) \in \Sigma, B_2 = (B \rightarrow C) \in \Sigma, B_3 = (B \rightarrow C) \rightarrow (A \rightarrow (B \rightarrow C)) \in T_1, B_4 = A \rightarrow (B \rightarrow C)$ (MP 2,3), $B_5 = (A \rightarrow (B \rightarrow C)) \rightarrow ((A \rightarrow B) \rightarrow (A \rightarrow C)) \in T_2, B_6 = (A \rightarrow B) \rightarrow (A \rightarrow C)$ (MP B_4, B_5), $B_7 = A \rightarrow C$ (MP B_1, B_6).

Napomena 1. Da su nam bili potrebni slučajevi $i = 1, 2$ dokazi bi bili sledeći:

Za $i = 1$ treba dokazati $A \rightarrow A$ a to je teorema tautologije i dokaz je niz formula: $C_1 = A \rightarrow (A \rightarrow A) \in T_1, C_2 = A \rightarrow ((A \rightarrow A) \rightarrow A) \in T_1, C_3 = (A \rightarrow ((A \rightarrow A) \rightarrow A)) \rightarrow ((A \rightarrow (A \rightarrow A)) \rightarrow (A \rightarrow A)) \in T_2, C_4 = (A \rightarrow (A \rightarrow A)) \rightarrow (A \rightarrow A)$ (MP 2,3), $C_5 = A \rightarrow A$ (MP 1,4).

Za $i = 2$ imamo $A_2 = (A \rightarrow B) \in \Sigma$ pa je dokaz za $\Sigma \vdash A \rightarrow A_2$ niz formula: $C_6 = (A \rightarrow B) \in \Sigma, C_7 = (A \rightarrow B) \rightarrow (A \rightarrow (A \rightarrow B)) \in T_1, C_8 = A \rightarrow (A \rightarrow B)$ (MP 6,7).

Znači:

- 1) ako je $A_i \in \Sigma \cup T$ onda se koristi A_i i aksioma $A_i \rightarrow (A \rightarrow A_i) \in T_1$,
- 2) ako je A_i dobijeno po MP od A_k i $A_j = (A_k \rightarrow A_i)$ onda se koristi aksioma $(A \rightarrow (A_k \rightarrow A_i)) \rightarrow ((A \rightarrow A_k) \rightarrow (A \rightarrow A_i)) \in T_2$ i dokazi za $A \rightarrow A_k$ i $A \rightarrow A_j$,
- 3) specijalan slučaj je $A_i = A$ kada se možemo pozvati na teoremu tautologije.

Napomena 2. Rješite sami sledeći zadatak. Na osnovu gore navedenog dokaza B_1, \dots, B_7 za $\Sigma \vdash A \rightarrow C$ napisati dokaz za $(A \rightarrow B) \vdash (B \rightarrow C) \rightarrow (A \rightarrow C)$. Ne pozivati se na teoremu dedukcije i izvedena pravila.